

A HTMT HÍREI

Videó: Anyanyelv, kétnyelvűség, közösség kisebbségben – A Nyelv- és Irodalomtudományok Osztálya könyvbemutatója

Eltérő megközelítésben, de a kisebbségi létből fakadó kétnyelvűség problémáját vizsgálják azoknak a könyveknek a szerzői, amelyeket a Nyelv- és Irodalomtudományok Osztályának az MTA 194. közgyűléséhez kapcsolódó rendezvényén mutattak be. A három kötetben az is közös, hogy – társszerzőként, illetve - szerkesztőként – jegyzi őket Péntek János nyelvész, néprajzkutató, az MTA külső tagja, a kolozsvári egyetem professor emeritusa. [...] A rendezvényről készült felvétel az alábbi videóra kattintva tekinthető meg...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság Hírlevele

Elkészült az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság idei 5. számú hírlevele. Az 2011 őszen indult hírlevél célja az, hogy az elektronikus hírközlés lehetőségeit felhasználva széles körben, rendszeresen és gyorsan ismertté tegye a magyar nyelvű és tárgyú tudományos kutatások határainkon kívül élő művelőinek tudományos eredményeit és természetesen magukat a magyar tudósokat. [...] Hírlevelünk korábbi számai az alábbi linken megtekinthetők...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Minimális a vasúti utasforgalom Székelyföld és Budapest között

A világvárvány kitörése óta drasztikusan visszaesett a Székelyföldről Magyarországra, illetve ellenkező irányba vonattal utazók száma. A korábbi két nemzetközi vasúti szerelvényből csak egyik közlekedik, és ez bőven fedezi az igényeket, mert alig van utas, aki így lépi át az országhatárokat. Nemcsak a járvány és a korlátozások maradtak meg, az utasok sem tértek vissza, ezért a Hargita IC azóta sem közlekedik, immár több mint egy éve. Az utasok száma pedig olyan mértékben lecsökkent, hogy a fekvő- és hálókocsra sincs már igény. Brassó és Budapest között ugyanakkor Segesvár, illetve Nagyszeben irányába is biztosított a vonatközlekedés a Dacia és az Ister nemzetközi vonatokkal, amelyek a Bukarest-Budapest, illetve a Bukarest-Bécs útvonalat járók...” Forrás: Szekelyhon.ro: [teljes cikk >](#)

Létrejött a romániai stratégia az antiszemitizmus, az idegengyűlölet, és a gyűlöletbeszéd leküzdésére

Elfogadta a kormány az antiszemitizmus, az idegengyűlölet, a radikalizálódás és a gyűlöletbeszéd megelőzéséről és leküzdéséről szóló országos stratégiát – jelentette be a kabinet csütörtöki ülését követően Alexandru Muraru, a kormánynak az emlékezetpolitika előmozdításáért, az antiszemitizmus és az idegengyűlölet elleni küzdelemért felelős különmegbízottja. Hozzátette: a stratégia kidolgozása körülbelül két évig tartott, és húsz országos intézményt, köztük öt minisztériumot (oktatás, külügy, igazságügy, belügy és kulturális) érintett...” Forrás: Transindex.ro: [teljes cikk >](#)

Ennyi pénzből gazdálkodnak idén a legnagyobb magyar lakosságú erdélyi városok

Kolozsvár vagy Nagyvárad hatalmas 2021-es költségvetésével nehéz felvenni a versenyt, de mi azért összefoglaltuk, hogy mennyiből, illetve milyen célok mentén gazdálkodnak idén a jelentős magyar lakossággal rendelkező erdélyi városok. Mutatjuk azt is, hogy melyik városban mekkora az egy főre jutó költségvetési források összege...” Forrás: Transindex.ro: [teljes cikk >](#)

Románoktatás: Nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket az alternatív tanterv?

Először mérték fel az alternatív tanterv hatékonyságát a gimnáziumban, és az eredmények aggodalomra adnak okot: Főként a nyelvi szempontból izolált környezetben, többségi magyar lakosságú vidékeken működő tanintézményekben regisztráltak 40 százaléknál is alacsonyabb átmenési arányt a nyolcadikosok próba-képességvizsgáján. Mivel magyarázható a gyenge teljesítmény? Ezekre a kérdésekre kerestük a választ a pedagógusszövetség egyik regionális alelnökével és a kisebbségi oktatásért felelős államtitkárral. [...] A Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége (RMPSZ) a nyolcadikosok próbavizsga-eredményei láttán kongatta meg a vészharangot a napokban vitaindító állásfoglalásában. [...] Hosszú távú következtetéseket egyetlen próbavizsga eredményéből nem észszerű levonni, de jelzésértékű, hogy az előző évekhez viszonyítva látványos javulás

nincs a jegyekben, hívta fel a figyelmet Halász Ferenc az RMPSZ Partiumért és Bánságért felelős alelnöke, Temes megye helyettes főtanfelügyelője...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Kétséges kiadvány: Véres virradattal a magyar–román együttélés ellen

Az Editura Evenimentul și Capital bukaresti kiadó gyorsan reagált a magyar–román viszony rendezése érdekében megtett külügyminiszeri szintű lépésekre, és piacra dobta Teodor Păcuraru tartalékos titkosszolgálati (SRI) ezredes és Florian Bichir, a legsötétebb szekuritátés hagyományokat ápoló influencer fércművét, a Târgu-Mureș 1990: Zori însângerate-t (Véres virradatok). Az „alkotás” elképesztő hazugságokkal és konspirációs elméletekkel traktálja a jámbor olvasót. [...] Szülővárosomban, a Fekete márciust 1990-ben elszenvedő Marosvásárhelyen pillanatok alatt elkapkodták, Bukarestből kellett megrendeljem azt a példányt, amelynek elolvasása – a valóság ismeretében – tiszta mazochizmus. A szerzők azzal indítanak, hogy elmagyarazzák, a kötet címe az 1920-ban a „tenger nélküli admirális” Horthy Miklós által megfogalmazott területi revíziós terv elnevezését idézi. [...] A román sajtó Securitate/SRI befolyása alatt álló kiadványai nagyon pozitívan mutatták be ezt a hajmeresztő kiadványt...” Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk >](#)

Alapfokon elvesztette a pert a Várad folyóirat Ilie Bolojannal szemben

Miközben Bihar Megye Tanácsa már a következő kulturális intézménycsomag ledarálásán dolgozik – a Szigligeti, a Regina Maria Színház és a nagyváradi filharmónia jogi személyiségének összevonásával –, addig a december 15. határozat ügyében is határozott a közigazgatósági bíróság. Mint ismeretes, a Várad és a Familia kulturális folyóirat korábbi vezetése és az RMDSZ két megyei tanácsosa azért perelte be Bihar Megye Tanácsát, Ilie Bolojan tanácselnök – a folyóiratok munkáját szinte teljesen ellehetetlenítve – a lapok jogi személyiségét a Gheorghe Șincai Megyei Könyvtárral összevonta, alkalmazottjaikat pedig drasztikusan lecsökkentette. [...] Alapfokon pedig – a váradai kulturális életet csüggesztő módon – nem a felperesnek adott igazat, hanem a megyei tanácsnak. A Várad folyóirat menesztett igazgató-főszerkesztője a Transindexnek ezzel kapcsolatban azt nyilatkozta, ügyvédekkel már a fellebbezésen dolgoznak...” Forrás: Transindex.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Pályázati útmutató Európa napján

Vasárnap délután a marosvásárhelyi vár múzeumtermében Vincze Loránt európai parlamenti képviselő munkatársaival, a szerkesztőkkel, a szakmai partnerek – a Központi Fejlesztési Régió, a Goodwill Consulting, a Regio Consult és a PONT Csoport – képviselőivel bemutatta a Startoljunk rá! című, az első olyan magyar nyelvű kiadványt, amely eligazítást nyújt erdélyieknek a soron következő EU-s pályázatokban. A kiadásért felelő Vincze Loránt az előszóban és a találkozón szóban is kifejtette, hogy ezzel elsősorban az önkormányzatoknak szeretnének segíteni az EU következő finanszírozási ciklusában (2022–2027), ugyanakkor a világvárvány miatt felajánlott helyreigazítási alapok kezelésében is. A füzetecskében magyar nyelven tisztáznak bizonyos pályázati alapfogalmakat, röviden ismertetik, hogy miként működik az unió többéves költségvetése, pénzügyi kerete, és milyen fejezeteket határoltak el, mennyi pénz áll majd a tagországok rendelkezésére. A kiadvány egyik célja, hogy közelebb kerüljünk Brüsszelhez...” Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk >](#)

Útbaigazítás az egyetemi felvételik labirintusában

A KMDSZ Előter egy egyetemi tájékoztató program, amely elsősorban azoknak szól, akik idén készülnek egyetemre, és szeretnék megérteni a felvételi menetet. Továbbá arra is lehetőséget ad, hogy az érdeklődők megismerkedjenek a jövődöbéli egyetemükkel, illetve diáktársaikkal. A május 17. és 23. közötti eseményen mindenki ingyenesen részt vehet az online térben, élő Facebook-közvetítésen keresztül. A KMDSZ Előterről Kovács Zoltán Dávidot, a rendezvény kommunikációs koordinátorát kérdeztük. [...] Minden részt vevő egyetem számára kijelöltünk egy napot, amikor az adott intézményt fogjuk bemutatni. Hétfőn a Babeș–Bolyai Tudományegyetem, kedden a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, [...] bemutatójára kerül sor. Szerda sem szabadnap, habár nem lesz egyetemi bemutató, de egy olyan előadással készülünk, ami, meggyőződésünk, nagyon érdeklí a diákokat, hiszen a Kolozsvári Magyar Diákszövetségről, azaz a KMDSZ-ről lesz szó...” Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk >](#)

Kötet: Imreh István nyomában, Both Noémi Zuzsanna könyve

A tavalyi jubileumi szobor-, illetve emléktábla-avató után újabb jelentős állomásához érkezett a székely faluközösség kétségkívül legismertebb és legszakavatottabb háromszéki származású kutatója, Imreh István emlékezetének ápolása – derült ki azon a kedd délutáni találkozón, ahol az érdeklődők Both Noémi Zuzsanna, az MTA külső köztestületének tagja, A székely faluközösség nótáriusa. Imreh István élete és munkássága című könyvével és a szerzővel ismerkedhettek meg. A szerző doktori disszertációjának kibővített, kiteljesített változatát jelentő, alapos tudományossággal és mégis olvasható kiadvány kapcsán folytatott beszélgetés során a résztvevők betekintést nyerhettek nem csak a történelem, de kiemelkedő oktató, a székelység iránt elkötelezett kutató sorsának különös alakulásába, amint az általa megélt vészterhes korszakokba is. Házigazdaként Vargha Mihály, a Székely Nemzeti Múzeum Igazgatója köszöntötte a megjelenteket. [...] A köszöntőt követően Kiss Jenő nyugalmazott könyvtárigazgató, az egyesület korábbi titkára tett fel kérdéseket a szerzőnek, elsőként azt firtatva, miért pont Imreh Istvánra esett

választása. [...] A könyv szerkezete az életpályát követi, amely, amint a szerző és beszélgetőtársa rövid ismertetőjéből kiderült, igencsak göröngyös volt, és sok esetben kényszerből is tett szakmai irányváltással...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Római- és őskori kerámiára, 15. századi pénzermékre és sírhelyekre bukkantak Sztánán

Nemrég derült ki, hogy Sztána református temploma alatt Árpád-kori templom maradványai vannak, mindez pedig egy római-kori villán fekszik. Két hete a budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE) csapata dolgozik a helyszínen, a régészek felfedték, hogy a római villa maradványai őskori településen fekszenek, ugyanis több őskori kerámiát is találtak a földrétegben. A legújabb ásások során megtalálták az Árpád-kori templom nyugati zárófalát, és időközben rájöttek arra is, hogy a sztánai templomnak valójában jókora része Árpád-kori álló fal. Emellett az 1500-as évekből pénzerméket is találtak, és a templom belső részében a szentély teljesen kibontakozott. [...] Dr. Mordovin Maxim egyetemi docens, csapatvezető elmondta, szakmai szempontból biztosan fel lesz dolgozva minden lelet, a tervük szerint ebben az évben az összes lelet meg lesz tisztítva, restaurálva, lerajzolva, és egy publikáció is készül róluk...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Röhrig Géza előadása a kolozsvári Film és Média Napokon

Röhrig Gézáról, az Oscar-díjas Saul fia főszereplőjéről kevesen tudják, hogy felvételt nyert Szabó István első osztályába a Színház- és Filmművészeti Egyetemre (SZFE). Erről és más filmes kalandjairól, a Saul óta vállalt szerepeiről és első Erdély-élményéről is mesélt a filmszínész, költő, bibliaoktató a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem (BBTE) nemrég megalakult Magyar Film- és Média Intézetének rendezvényén. [...] „Kísérletező alkat vagyok, és ahhoz, hogy megtaláljam a saját filmnyelvemet, nagyon sokat kellene nekem forgatni. Magyarország kicsi, kevés a főka és sok az eszkimó” – fogalmazott Röhrig Géza az anyagi források szűkösségére utalva...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Dsida, Páskándi, Jakabffy: Szatmári kötődésű személyiségekre emlékeznek

Szatmári kötődésű személyiségek tiszteletére szervez megemlékezést május közepén az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület (EMKE). A Dsida Jenő költőről (1907–1938), Páskándi Géza íróról (1933–1995), valamint a 140 éve született Jakabffy Elemér kisebbségpolitikus (1881–1963) emlékét ápoló eseményről Muzsnay Árpád, az EMKE főtanácsosa beszélt a Krónikának. [...] Kifejtette, a szatmárhegyi községi könyvtár a budapesti Petőfi Irodalmi Múzeum által adományozott állandó tárlattal büszkélkedhet: a kiállítás Páskándi Géza vers-, dráma- és esszéíró pályáját mutatja be, ez is megtekinthető a rendezvénysorozat keretében...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Átfogó Kárpát-medencei templom felújítási program indul

Átfogó Kárpát-medencei templom-felújítási programot hirdetett meg Magyarország kormánya, amelyből 400 templom felújítását biztosítja. A kedvezményezettek között 262 erdélyi templom is szerepel, több mint kétszáz településről – jelentette be Soltész Miklós, a magyar Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára, aki csütörtökön, Nagyváradon tanácskozott a magyar történelmi egyházak vezetőivel...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Beiratkozási körkép: Galánta, Naszvad és a nagyrócei járás

Nádszegen jóval több lesz az elsős a következő tanévben. Galántán nagyjából ugyanannyi marad az iskolások létszáma, vagy néhánnyal emelkedik. Királyrévben újra lesznek elsősök. [...] Az idei iskolai beiratások előzetes eredményei szerint enyhe növekedés tapasztalható a Nagyrócei járás magyar tannyelvű alapiskoláiban. [...] Hozták a megszokott beiratkozási számokat Ógyallán és Naszvadon...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

A Fórum Kisebbségkutató Intézet digitalisemlekezet.eu adatbázisa

A projekt, a digitalisemlekezet.eu célja az, hogy archív fotók által mutassa be a felvidéki magyar közösség elmúlt 100 évét. Az oldalon jelenleg több mint 17 ezer fénykép található. Újabb fotókat az alábbi címen lehet felajánlani: info@digitalisemlekezet.eu...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Interjú: Dr. Lebovits Imre, jogvédő

Dr. Lebovits Imrét 2019-ben német érdemkereszt szalaggal tüntették ki. Feleségével, Lebovits Évával holokauszt túlélők ügyeit képviseli, szívén hordozza azon nem zsidó személyek munkájának méltatását, akik kiálltak az üldözöttek mellett. Előadásaival hozzájárult a múlt tisztázásához és az emlékezőskultúra ápolásához. Esterházy Jánosról, a személye körül kialakult kérdésekről, a szlovák álláspontról, illetve a Jad Vasem – Világ Igaza elismerés körüli visszásságokról is beszél Lebovits Imre. [...] Esterházy Alice grófnő egy interjúbán azt mondta, ön az egyike azoknak, akik a legtöbbet harcoltak édesapja rehabilitálásáért. Miért vállalta

Imre ezt a feladatot? Egyértelmű, hogy sorsközösségünk van gróf Esterházy Jánossal. A legnagyobb szeretettel gondolok rá, újra és újra megpróbálom az ügyet győzelemre vinni. [...] Ezért írtam azt a bizonyos nyílt levelet az akkori szlovák elnöknek, Ivan Gasparovičnak, aki háborús bűnösnek merete nevezni Esterházyt, hogy tiltakozzak a kijelentése ellen, ami semmilyen vonatkozásban nem felel meg a tényeknek. [...] Szentmisével vette kezdetét az az Esterházy emléktábla avatás, amelyet Szímón tartottak a Csemadok alapszervezetének szervezésében május 15-én, a Helytállás napján...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Új kiadványok a Felvidéki Értéktár Bizottság háza táján

Mi, magyarok, valamint Hiszek egy hazában címmel a magyar kultúra évezredes értékeit, a határon túli magyar örökséget, a külföldi magyarság szellemi és anyagi alkotásait is bemutató kiadványokat jelentetett meg a Hungarikum Bizottság, és az Agrárminisztérium 2020-ban. Az új sorozat nem csak azt mutatja meg, hogy mi maradt az elcsatolt területeken, hanem azt is, hogy a külföldiak – Kárpátalja, Erdély, a horvátországi magyarság, Mura-vidék, Őrvidék, Felvidék és a Délvidék – miként gazdagították az egyetemes magyarságot az elmúlt évtizedekben is...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Múzeumok és galériák éjszakája a Szlovákiai Magyar Kultúra Múzeumában

2021. május 15-én, szombaton kerül megrendezésre a minden évben közkedvelt esemény, a Múzeumok és galériák éjszakája, amelyre idén a Szlovák Köztársaság elnöke, Zuzana Čaputová védnöksége alatt kerül sor. [...] Tekintsék meg A stószai remete című dokumentumfilmet, amelyben Fábry Zoltán szlovákiai magyar írókat mutatjuk be. A kassai Márai Sándor emlékkiállítás egy magyar nyelvű virtuális túravezetés formájában ismerteti Önökkel, amely a Csemadok által szervezett 52. Kazinczy Napok keretében készült. Továbbá újdonsággal, a Szlovákiai Magyar Nyelvjárások Hangoskönyvével bővül az Étel, ital, álmom ... Mindennapok és ünnepek az emberek életéből című állandó néprajzi kiállítás Pozsonyban. A könyv beszélt nyelvi szövegeket tartalmaz, melyek ízelítőt adnak a szlovákiai magyar tájegységek nyelvjárási sajátosságaiból. A hangos könyv Presinszky Károlynak, a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézete adjunktusának, az MTA külső köztestületi tagjának szerkesztésében készült el. [...] Alsósztrégován, a Madách-kastélyban, Csanda Gábor beszélget Jitka Rožňovával, Az ember tragédiája című mű szlovák nyelvű fordítójával...” Forrás: Korkep.sk: [teljes cikk >](#)

Újabb botlatóköveket helyeztek el Tornalján

Ezúttal két botlatóköv került elhelyezésre Tornalján. Az elsőt a Béke utca 38-as számú cím előtt, az egykori a tornaljai zsinagóga helyén helyezték el Balaji Efráim anyakönyvvezető rabbira emlékezve. Ezt követően a Vasút utca 6-os számnál, a néhai zsidó fiúiskola előtt, Grosszman Sámuel igazgató-tanító botlatókövét helyezték el. A megemlékezésre szinte napra pontosan 77 évvel azután került sor, hogy elindultak Tornaljából azok a vonatok, melyek a megsemmisítő táborokba hurcoltak mintegy 650 helyi zsidót – mondta lapunknak Szászi Zoltán, az akció egyik szervezője...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Megnyílt az első nagyszabású kiállítás a Limes Galériában

A januárra tervezett, ám a járvány miatt elhalasztott kiállítás május 14-én, délután nyílt meg a Limes Galériában. A Magyar Alkotóművészek Szlovákiai Egyesülete három tagjának – Hajnovics Márta, Csémy Olivér, Kopócs Tibor – közös, Nympha című kiállítását az impozáns katonatemplom hajójában a házigazda, Farkas Veronika művészettörténész mellett Szabó Bodó Renáta, a kiállítás kurátora nyitotta meg...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Szlovákiai magyar kutatók az MTA kitüntetettjei között

2021. május 3–4-én tartotta 194. rendes közgyűlését a Magyar Tudományos Akadémia. Ezen belül rendezték meg a Külső Tagok Fórumát is, az MTA nem magyar állampolgárságú tagjainak szokásos összejövetelét. Ennek a találkónak az egyik kiemelkedő programpontja az Arany János-díjak átadása. Ezt a díjat olyan külföldi magyar tudósok, kutatók kaphatják meg, akik jelentős tudományos munkásságot mutattak fel, kiemelkedő eredményt értek el, vagy fiatal kutatóként nyújtottak jelentős teljesítményt. Ennek megfelelően a díjat az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottsága évente három kategóriában ítéli oda. Az idei találkón – amely a járvány miatt virtuális térben valósult meg – a Szlovákiai Magyar Akadémiai Tanács két oszlopos tagja, Dusza János és Kádasi Lajos kapta meg az utóbbi években elért kiemelkedő tudományos teljesítményért járó Arany János-díjat. Kádasi Lajosnak ezt a tudományos kitüntetést még tavaly, Dusza Jánosnak pedig az idei ülésén szavazta meg az MTA MTK EB...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Régi pozsonyi családkról nyit kiállítást a Pozsonyi Kifli

A Pozsonyi Városi Múzeummal együtt szervezett, Ich bin ein Pressburger – Ich bin eine Pressburgerin / My sme starí Prešporáci / Régi pozsonyiak vagyunk című, német, szlovák és magyar nyelvű kiállításon Aich Péter, Bertha Mária, Brogyányi Mihály, Holényi Gergő, Peter Janoviček, Kálmán László, Samarjay Zoltán, Monika Schweighofer és Marta Sovincová mutatja be családjá történetén keresztül a város múltját és a helyiek identitását. [...] A sokszor nagyon különleges kordokumentumok, fotográfiák és családi

történetek pressburger családok leszármazottainak nagylelkű felajánlásaiból kerültek az egyesület gyűjteményébe, s ezáltal közkinccsé váltak...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

AUSZTRIA

Van der Bellen államelnökkel találkoztak a népcsoportok képviselői

A hét elején tartottak megbeszélést az Ausztriában élő autochtón népcsoportok képviselői Alexander Van der Bellen államelnökkel. A megbeszélésen részt vett Susanne Raab integrációs miniszter valamint Ludwig Adamovich, az Osztrák Alkotmánybíróság nyugalmazott elnöke. A magyar népcsoportot Hollós József, a magyar népcsoporttanács elnöke képviselte. Hollós József, elmondta, hogy a résztvevők számára nem csak a népcsoport támogatások megemlése volt egy fontos mérföldkő a kormány új népcsoport politikájában, hanem még fontosabb szerepet kap a népcsoportnyelvek jövőbeni támogatása és oktatása. Mind a hat népcsoport számára fontos cél, hogy a kormány Bécsben is megvalósítsa a kisebbségi iskolatörvény feltételeit...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

A Collegium Hungaricum májusi programjai

A Collegium Hungaricumban május 18-án jön a következő történelmi filmest, amikor Réti László és Borbás Barnabás új alkotását, a Trónfosztott királyság – az utolsó magyar király visszatérési kísérlete című dokumentumfilmet tekinthetik meg az érdeklődők. Bemutatjuk a Collegium Hungaricum Bécs májusi programját...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

Jaklitsch–Kalmár találkozó Ljubljánban

Egyebek között a Szlovén–Magyar Kisebbségi Vegyes Bizottságnak a világjárvány miatt tavaly ősszel elmaradt soron következő ülése volt napirenden Helena Jaklitsch tárca nélküli miniszter és Kalmár Ferenc miniszteri biztos, a vegyes bizottság társelnökének múlt heti ljubljana-i találkozásán. Az eseményen jelen volt Dávid Andor Ferenc magyar nagykövet és Stanko Baluh, a Nemzetiségi Hivatal igazgatója is...” Forrás: Nepujstag.net: [teljes cikk >](#)

Az államtitkár lendvai látogatása

Május 6-án Soltész Miklós egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkár a Muravidékre látogatott, ahol a térségben tevékenykedő egyházak képviselői mellett találkozott a magyar közösség vezetőivel és a lendvai polgármesterrel. [...] Az egyik ilyen konkrét együttműködési lehetőség a Szent László-kultusz további erősítése a két muravidéki Szent László-emplék helyen. [...] Egy emléktábla felállítása valósul meg, amely nem csak szlovén nyelven, hanem magyarul is, adott esetben németül és angolul, valamint az itteni tájnyelven is bemutatja a kultusz lényegét, illetve szerepét a két nemzet életében...” Forrás: Nepujstag.net: [teljes cikk >](#)

Megalakulásának 50. évfordulóját ünnepli a Lendvai Kétnyelvű Iskola

Megalakulásának 50. évfordulóját ünnepli a 2. Számú Lendvai Kétnyelvű Általános Iskola, önálló intézményként ugyanis 1971 májusában kezdett el működni öt osztállyal, s az intézmény már a kezdetek óta minden figyelmét a sajátos nevelési igényű gyermekekre fordítja, s az iskola az első lépéstől fogva hozzájárult az előítéletek oldásához, a másság elfogadásához és a másságon belüli egyenlőséggel kapcsolatos vélemények alakításához. A jeles jubileum előtt kiadvánnyal és a járványhelyzet miatt virtuális rendezvénnyel tisztelegnek...” Forrás: Nepujstag.net: [teljes cikk >](#)

Szlovén szemmel: Kiállítás 1941-1945, dr. Metka Fujs történész

A muraszombati Pomurski muzej egy második világháborús szabadtéri kiállítás formájában emlékezik meg a muraszombati magyar időkről az „1941-45” című plakátkiállítás kapcsán. [...] A másik, Mária Terézia korát idézi fel, mégpedig a Szapáry-család fennmaradt értéktárgyai által...” Forrás: Rtv slo.si: [teljes cikk >](#)

Daloskönyv-csomag a kétnyelvű óvodáknak

A Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet Laposa Julcsi „NÉPI hang-színek” kiadványával ajándékozta meg a muravidéki kétnyelvű óvodákat. Az intézet igazgatója, Soós Mihály pénteken összesen 24 csomagot osztott ki Lendvától Hodosig. A csomagokban lévő kiadványok négy külön kötetből állnak, amelyek 2017-től 2020-ig készültek el. Ezekben a gyerekek évszakokra lebontva ismerkedhetnek meg a Kárpát-medence válogatott népdalaival, de a fő hangsúly a zalai népdalkincsre kerül. Minden könyvhöz tartozik CD-lemez is, amelyen a könyvekben lévő megzenésített népdalok szerepelnek...” Forrás: Nepujstag.net: [teljes cikk >](#)

Egyre drágább a termőföld

Csaknem kétszer annyiba kerül egy hektár termőföld Vajdaságban, mint a szomszédos Horvátországban, Magyarországon vagy Romániában. Az árak továbbra is emelkednek, igaz, hogy kicsit lassabban, mint az előző években, írja összefoglalójában a 021.rs. A szomszédos országok mind az Európai Unió tagjai, így az agrárpolitikájukat követve tisztességesen támogatják a mezőgazdasági termelőket. Attól függően, hogy a gazda mit vet a földbe, a hektár alapú támogatás akár négy-ötszöröse is a szerbiainak. Szerbiában azonban más a helyzet, emiatt logikus volna, hogy a megművelhető föld után is alacsony a kereslet. A helyzet azonban pont az ellenkezője. Az árak nagyon különböznek, így egy hektár földért Vajdaságban 8, de akár 12 ezer eurót is kérnek, addig a Mačva környékén 7000, Šumadijában és Nyugat-Szerbiában pedig mindössze 4.500 eurót kérnek. Dél-Szerbiában, ahol az előző években egyáltalán nem tudtak értékesíteni földterületet, most egy hektárért 2,500 eurót is lehet kapni. Az elmúlt két évtizedben Vajdaságban 50.000 hektár mezőgazdasági földterületet minősítették át építési területté...” Forrás: Szabdamagyarszo.com: [teljes cikk >](#)

Két új Duna híd épülhet Újvidéken

Újvidéken hamarosan felépülhet a negyedik híd a Dunán, amely tehermentesíti a város legforgalmasabb szakaszát a Szabadság hídtól a vasútállomásig, vagyis a Felszabadulás sugárutat. Az előzetes projektre várnak, azután kezdődhetnek az építési munkálatok. A város ezenkívül még egy híddal gazdagodhat, ami az egykori Ferenc József híd oszlopain kaphat helyet, hangzott el az Újvidéki Rádióban...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Kisebb meglepetésre Dejan Madićot választotta rektornak az Újvidéki Egyetem tanácsa

Véget ért az Újvidéki Egyetem rektorválasztása körüli hercehurca, az intézmény élére pedig Dejan Madić, a sport- és testnevelési kar professzora került, akire 18-an szavaztak, míg a másik jelöltre, Sanja Podunavac Kuzmanovićra 12 tanácsstag adta a voksát. Az is hozzátartozik a történehez, hogy az Újvidéki Egyetem alapítója, a vajdasági képviselőház a mandátumuk lejárta előtt, sietve hat tagot cserélt le az intézmény tanácsában...” Forrás: Szabdamagyarszo.com: [teljes cikk >](#)

Részletesen feltérképezik a középkori halászfalu maradványait

Horgoson évszázadokon át öröklődött a szájhagyomány, hogy a közeli Templomdomb egy templom romjait rejtje. 1964 tavaszán Szekeres László, a Szabadkai Városi Múzeum régésze egy árpád kori ún. pusztatemplom típusú épület alapjait tárta fel 15 sír kíséretében. A romokat a 90-es évek elején rekonstruálták és tették látogathatóvá. Közel 30 év után most újabb konzerválást és precízebb kutatásokat is terveznek a környéken. Azon is gondolkodnak, hogy picivel több tartalmat adjanak a helynek, mondja Vass Zoltán horgosi történész, akit a projekt részleteiről kérdezzük. [...] Modern eszközökkel be fogják mérni a Templomdombot és környékét és egy nagyon precíz térkép fog készülni, hogy pontosan hol is volt a templom körül a település, hol volt a temető... A munkálatok után a pénz másik felét arra fordítjuk, hogy néhány leletet, a legértékesebbnek tűnőket feltárjuk...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Új múzeum nyílik Zomborban

Zomborban hivatalosan még nem nyílt meg a Duna menti németek történetét bemutató múzeum, azonban a létesítmény már látogatható. A múzeumban 250 kiállítási tárgy és több mint 1000 fénykép található. A dunai németek történetét bemutató múzeum a zombori Grassalkovich-palotában kapott helyet, mert a 18. században ebben az épületben működött a kamarai kincstári jószágigazgatóság, és itt fogadták a Dunán érkező német telepeseket. Miroszlava Čaćić történész, tárlatvezető: Múzeumunkban 9 tematikus egységben mutatjuk be a Duna menti németek térségeinkre való betelepülését, vallási és hétköznapi életét, polgári tevékenységeit, kultúráját és művelődését, felöleli a két világháború közötti időszakot, és a második világháború alatti, illetve utáni periódust is. A kiállított tárgyak többségét a Zombor környéki németek leszármazottaitól kaptuk...” Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Múzeumok Éjszakája Zentán és Szabadkán

A természetről a természetért címmel nyílt meg pénteken a Zentai Városi Múzeumban Gergely József természetfotós kiállítása. Az esemény a Múzeumok Éjszakája rendezvénysorozat részét képezi. [...]A szabadkai Kortárs Galériában is szerdán kezdődött el a Múzeumok Hete rendezvénysorozat...” Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Az EU-csatlakozást elősegíteni hivatott társulási triót hozott létre Ukrajna, Grúzia és Moldova

Az európai uniós csatlakozás elősegítését szolgáló trió létrehozásáról írt alá memorandumot hétfőn Kijevben Ukrajna, Grúzia és Moldova külügyminisztere – jelentette be Dmitro Kuleba, az ukrán diplomácia vezetője a találkozót követő sajtótájékoztatón, adta hírül az rbc.ua hírportál. A jelentés szerint Kuleba megbeszélést folytatott az ukrainai látogatásra érkezett David Zalkaliani grúz külügyminiszterrel és Aurelio Ciocoi moldvai külügy- és európai integrációs miniszterrel. [...] „Mi letettük a voksunkat Európa mellett, aláírtuk a társulási szerződést, és, természetesen, szeretnénk a jövőben az EU tagjaivá válni” – hangsúlyozta. Megjegyezte, a társulási trió létrehozása jelzés a három ország részéről, hogy nem látnak alternatívát az európai integrációt illetően...” Forrás: Karpat.ua: [teljes cikk >](#)

Az anyanyelvi oktatásról egyeztettek a magyar kisebbség vezetői az ukrán oktatási minisztériummal

Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma Vira Rohova miniszterhelyettes vezetésével megbeszélést tartott a magyar kisebbség szervezeteinek képviselőivel május 6-án online térben. A megbeszélésen az anyanyelvi oktatáshoz való jogok biztosításának feltételeiről volt szó. A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség és a Kárpátaljai Megyei Pedagógus-továbbképző Intézet Beregszászi Fiókinézete közösen kidolgozott és előterjesztett egy olyan alaptantervet és óratervet, amely megfelel az ukrán követelményrendszernek és emellett segíti a magyar identitás megőrzését. A kárpátaljai magyar szervezetek a kidolgozott tanterv modell elfogadása mellett arra is kérték az oktatási és tudományos minisztérium képviselőit, hogy az ekvivalencia szerződés fokozatok honosításával kapcsolatos szabályrendszerét francia mintára egyszerűsítsék...” Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk >](#)

Beszámoló a XV. Kárpátaljai Tudományos Diákköri Konferenciáról

A kisebbségi lét egyik sajátossága, hogy egy-egy szakmán vagy, esetünkben, tudományterületen belül többször is kell rátermettségünket bizonyítani, hogy valóban elismerjenek bennünket. Ám ezt ne vegyük hátránynak, mert az ilyen kihívás csak megerősíti a lelket, hangzott el a XV. Kárpátaljai Tudományos Diákköri Konferencia (KTDK) megnyitóján. A rangos tudományos seregszemplének a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola adott otthont. Idén hét szekcióban zajlott a munka, és a nap folyamán 38 előadást hallgathatott meg a szakmai zsűri. [...] Ha a hatóságok hozzálátanak a 2019-ben elfogadott, az államnyelv védelméről szóló törvényben foglalt végrehajtásához, akkor Kárpátalján hamarosan eltűnnek a kétnyelvű helység- és utca névtáblák, mutatott rá Nyelvpolitika, nyelvkérdés a XXI. századi Ukrajnában című előadásában Cserniczkó István, a főiskola rektora, az MTA külső köztestületének tagja, a KMAT elnöke. [...] Ezzel ismételten bizonyítást nyer, hogy a mostani ukrán nyelvpolitika nem csupán az ukrán nyelv védelméről szól, hanem sokkal inkább a kisebbségi nyelvek visszaszorításáról. Európa etnikai arculat, demográfiai problémái és a nemzetközi migráció kihívásai a XXI. század elején című nagyívű előadásában Kocsis Károly, a Magyar Tudományos Akadémia tagja, egyetemi tanár...” Forrás: Karpatinfo.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Megtartotta közgyűlését a Momentum Doctorandus

Online tisztújító közgyűlést tartott a Momentum Doctorandus (MD) kárpátaljai magyar doktorandusz szervezet. A fórumot Kosztur András, az MD leköszönő elnöke vezette, a titkári feladatokat Kovály Katalin, az MD tiszteletbeli elnöke látta el. Kosztur András elnöki beszámolójában kitért azokra a programokra, melyeket az elmúlt 4 évben valósítottak meg, többek között arról is beszámolt, hogy a pandémiás helyzet hogyan alakította át a szervezet tevékenységét. Szólt az MD csapatépítő hétvégéről és közgyűléseiről, a Felvételi tájékoztató kiadvány 9. számáról és a közösség debütáló honlapjáról a felvetelizz.com-ról. Elmondta, az MTA Domus kiadvány támogatási pályázata révén elkészült Kutatás a Föld körül. Kárpátaljai fiatal magyar kutatók a nagyvilágban c. kötet. Mindezek után Kosztur András megköszönte a jelenlévőknek az eddigi tevékenységet és átadta a stafétát eddigi alelnökének – Fazekas Andreának. A Momentum Doctorandus új elnöke 2 évig képviselheti a szervezetet...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Kötet: Kárpátaljai magyar gyermekirodalom

A tanulmány szerzőjét, Elbe Hajnalkát a vidékhez való családi kötődése ösztönözte arra, hogy dolgozatában átfogó képet adjon a kárpátaljai magyar gyermekirodalomról. Írásában foglalkozik a kárpátaljai magyar gyermeklapokkal, a gyermekirodalmi antológiákkal, sőt, arra is fényt derít, milyen irodalmi alkotásokat talál az iskolás a kárpátaljai magyar tankönyvekben. Részletesen tárgyalja a Kárpátalján megjelent, gyermekeknek szóló vers- és prózaköteteket, az egyes alkotókra jellemző tematikát, kitér arra, milyen hatással van a gyermekirodalom a fiatal olvasók nyelvi, szellemi fejlődésére...” Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk >](#)